מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר את הרקע ההיסטורי של קיץ 1945
- להבין את ההבדל בין דמוקרטיה למשטר טוטליטרי
- לקשר בין האירועים ההיסטוריים לכתיבתו של נתן אלתרמן

גרסת חנ"מ – פחות פריטים, עד 3 אפשרויות בחירה, בנק מילים, גופן מוגדל ושורות כתיבה רחבות. מומלץ להקריא את ההוראות בקול ולעבוד חלק אחר חלק, בלי הגבלת זמן.

חלק א' – הבנת הנקרא - בחירה מרובה

1. א – מאי 1945
2. ב – קלמנט אטלי
3. ג – בשקט, דרך פתקי הצבעה

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. לא נכון – להפך - הם טענו שהיא חלשה, איטית ומלאת ויכוחים
2. נכון – כך כתוב בטקסט בפירוש
3. נכון – זהו אחד ממאפייני הדמוקרטיה בטבלת ההשוואה

חלק ג' – התאימו דמוקרטיה למשטר טוטליטרי

1 – ג (אין בחירות אמיתיות)
2 – ד (אותו שליט לתמיד)
3 – ב (מבקרים מושתקים ונרדפים)
4 – א (האדם משרת את השלטון)

חלק ד' – השלימו את המילה החסרה

1. גרמניה
2. צ'רצ'יל
3. אטלי

חלק ה' – סדרו את האירועים לפי סדר כרונולוגי

1. גרמניה הנאצית נכנעת והמלחמה באירופה מסתיימת
2. נערכות בחירות בבריטניה
3. ספירת הקולות מתעכבת בגלל קולות החיילים מעבר לים
4. תוצאות הבחירות מתפרסמות וצ'רצ'יל מפסיד

חלק ו' – כתיבה ומחשבה

1. התלמידים אמורים להסביר שמנהיג מנצח במלחמה ויתר על השלטון בלי מאבק או אלימות, רק בגלל תוצאות בחירות - זה מראה שהחוק והרצון של האזרחים חזקים יותר מהכוח האישי של מנהיג

כרטיס יציאה – מה לחפש

- צ'רצ'יל המנצח במלחמה הפסיד בבחירות והשלטון עבר בשקט
- בדמוקרטיה יש בחירות חופשיות והשלטון מתחלף בשלום; במשטר טוטליטרי אין בחירות אמיתיות
- כי הוא הגיב לאירועי השבוע, וזה היה הדבר המשמעותי שקרה

טיפים להפעלה:

- אפשר לפתוח בשאלה: מה היה קורה אם מנהיג היה מסרב לעזוב אחרי הפסד בבחירות
- חשוב להדגיש שהשיעור עוסק בערכים דמוקרטיים כלליים ולא בפוליטיקה עכשווית
- מומלץ להראות את טבלת ההשוואה בלוח ולדון בכל שורה בנפרד לפני המעבר לשיר עצמו

דף תרגול: רקע היסטורי לשיר "תחי הדמוקרטיה"

דף התלמיד/ה חנ"מ

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בקיץ 1945 הסתיימה מלחמת העולם השנייה, ובבריטניה התרחש אירוע מפתיע: ראש הממשלה המנצח צ'רצ'יל הפסיד בבחירות ופינה את מקומו בשקט. נתן אלתרמן כתב על כך שיר בטור השבועי שלו בעיתון.

בנק מילים: גרמניה | אטלי | צ'רצ'יל

1 חלק א' – הבנת הנקרא - בחירה מרובה

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מתי נכנעה גרמניה הנאצית?

א) מאי 1945 ב) יולי 1945 ג) ינואר 1945

2. מי ניצח בבחירות בבריטניה ב-1945?

א) וינסטון צ'רצ'יל ב) קלמנט אטלי ג) נתן אלתרמן

3. איך עבר השלטון מצ'רצ'יל לאטלי?

א) במהפכה אלימה ב) בעזרת הצבא ג) בשקט, דרך פתקי הצבעה

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	במשטרים טוטליטריים טענו שדמוקרטיה היא חזקה ומהירה	☐	☐
2	בסוף המלחמה התברר שהמדינות הדמוקרטיות עמדו במבחן	☐	☐
3	בדמוקרטיה יש בחירות חופשיות וחשאיות	☐	☐

3 חלק ג' – התאימו דמוקרטיה למשטר טוטליטרי

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. האזרחים בוחרים בבחירות חופשיות	___	**א.** האדם משרת את השלטון
2. השלטון מתחלף בשלום	___	**ב.** מבקרים מושתקים ונרדפים
3. מותר לבקר ולהביע דעה	___	**ג.** אין בחירות אמיתיות
4. זכויות לכל אדם, גם למיעוט	___	**ד.** אותו שליט לתמיד

4 חלק ד' – השלימו את המילה החסרה

השלימו את המילה החסרה.

1. במאי 1945 נכנעה _____ הנאצית

2. ראש הממשלה הבריטי שהפסיד בבחירות היה _____

3. את מקומו של צ'רצ'יל תפס _____

5 חלק ה' – סדרו את האירועים לפי סדר כרונולוגי

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	תוצאות הבחירות מתפרסמות וצ'רצ'יל מפסיד
☐	ספירת הקולות מתעכבת בגלל קולות החיילים מעבר לים
☐	גרמניה הנאצית נכנעת והמלחמה באירופה מסתיימת
☐	נערכות בחירות בבריטניה

6 חלק ו' – כתיבה ומחשבה

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. מדוע מעבר השלטון השקט מצ'רצ'יל לאטלי נחשב להפתעה ולדוגמה חשובה לדמוקרטיה? כתבו 3-4 משפטים

כרטיס יציאה

מה קרה בבריטניה ביולי 1945 שהיה מפתיע?

מהו הבדל אחד בין דמוקרטיה למשטר טוטליטרי?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀